

CHUẨN BỊ TÂM LÝ CHO CHIẾN SĨ MỚI TRONG HUẤN LUYỆN VÀ KIỂM TRA CÁC MÔN TIẾNG NỔ

Nguyễn Đức Độ

● Viện Khoa học xã hội nhân văn quân sự - Bộ Quốc phòng.

Theo quy định của Bộ Tổng tham mưu, chương trình huấn luyện chiến sĩ mới hiện nay có nội dung 3 môn tiếng nổ (bắn AK bài 1, ném lựu đạn và đánh thuốc nổ). Đây là những môn có nội dung huấn luyện khó và mới. Khi kiểm tra sử dụng đạn, lựu đạn và thuốc nổ thật, cần thấy rằng tiếng nổ dễ làm nảy sinh trạng thái tâm lý căng thẳng, thiếu bình tĩnh, tự tin đối với chiến sĩ mới, ảnh hưởng rất lớn đến chất lượng huấn luyện và kết quả kiểm tra. Do vậy, trong huấn luyện và thực hành kiểm tra các môn tiếng nổ đối với chiến sĩ mới, cần chú trọng chuẩn bị tốt yếu tố tâm lý thông qua việc thực hiện một số công việc cụ thể sau:

Một là, làm tốt việc quán triệt, giáo dục mục đích, ý nghĩa huấn luyện các môn tiếng nổ.

Trạng thái tâm lý của bộ đội đối với nội dung huấn luyện và kiểm tra phụ thuộc vào việc nhận thức, ý thức được mục đích, ý nghĩa của nội dung huấn luyện. Do đó, trong khi huấn luyện các môn tiếng nổ đối với các chiến sĩ mới, bên cạnh việc chú ý huấn luyện động tác, yếu lĩnh, kỹ chiến thuật, cần làm tốt việc quán triệt mục đích, ý nghĩa của các nội dung huấn luyện này là: trực tiếp tiêu diệt địch, bảo vệ bản thân và đồng đội, bảo vệ nhân dân, hoàn thành nhiệm vụ chiến đấu. Trên cơ sở nhận thức được đầy đủ mục đích, ý nghĩa đó, bộ đội sẽ xác định động cơ, động lực đúng đắn và hào hứng, phấn khởi, có quyết tâm cao trong quá trình huấn luyện và kiểm tra các môn này và đạt kết quả cao. Kết quả huấn luyện 3 môn này tốt sẽ làm cơ sở huấn luyện các môn quân sự tiếp theo và nâng cao trình độ kỹ chiến thuật, khả năng tiêu diệt địch,

giành chiến thắng, thực hiện được khẩu hiệu: “thao trường đổ mồ hôi, chiến trường bớt đổ máu”.

Hiện nay, một số đơn vị thực hiện nội dung này chưa tốt; việc quán triệt mục đích ý nghĩa nội dung huấn luyện 3 môn tiếng nổ đối với chiến sĩ mới chưa được quan tâm đúng mức. Thay vì làm điều đó, cán bộ, chỉ huy đơn vị thiên về quán triệt chỉ tiêu nghị quyết, chỉ tiêu thi đua của đơn vị đặt ra, làm cho bộ đội dễ có nhận thức sai lệch rằng kết quả huấn luyện là vì chỉ tiêu nghị quyết, vì thành tích của đơn vị, vì ai đó; chứ chưa phải từ chính sự đòi hỏi của hoạt động chiến đấu, nhu cầu của bản thân, nên kém quyết tâm trong huấn luyện và kiểm tra.

Hai là, chú trọng huấn luyện cho chiến sĩ mới thuần thực động tác, yếu lĩnh, kỹ chiến thuật của nội dung các môn tiếng nổ.

Kiểm tra thực hành bản AK bài 1, ném lựu đạn, đánh thuốc nổ, bộ đội phải thực hiện nhiều động tác, yếu lĩnh, kỹ chiến thuật phức tạp, yêu cầu độ chính xác tuyệt đối và có giới hạn thời gian. Do đó, nếu không được huấn luyện thuần thực, khi thực hành kiểm tra bộ đội không tránh khỏi trạng thái tâm lý lo âu hồi hộp, căng thẳng, dẫn đến lúng túng trong thực hiện động tác, yếu lĩnh và xử trí tình huống, kết quả kiểm tra không cao, thậm chí còn có thể xảy ra mất an toàn. Ở chiến sĩ mới trạng thái tâm lý bình tĩnh, tự tin chỉ có được khi họ thuần thực các động tác, yếu lĩnh, kỹ chiến thuật. Trong huấn luyện các môn tiếng nổ cần giới thiệu cho họ đầy đủ các động tác, yếu lĩnh theo quy định; đồng thời, giới thiệu ý nghĩa, yêu cầu, phương pháp thực hiện từng động tác, yếu lĩnh. Bảo đảm cho tất cả chiến sĩ mới của đơn vị đều thành thạo động tác, yếu lĩnh, khi thực hành kiểm tra bình tĩnh tự tin thực hiện chuẩn các động tác.

Ba là, huấn luyện sát thực tế, cho bộ đội làm quen với thao trường, bãi tập, tiếng nổ.

Tâm lý chiến sĩ mới sẽ vững vàng, bình tĩnh tự tin hơn khi thực hành kiểm tra các môn tiếng nổ nếu họ được trải nghiệm. Do vậy, thao trường, bãi tập, mô hình, học cụ huấn luyện các môn tiếng nổ phải đúng quy định, bảo đảm cả về cự ly, kích thước, màu sắc, thời gian thực hiện động tác..., tránh “huấn luyện một đằng, kiểm tra một nẻo”. Nếu điều kiện cho phép, tổ chức huấn luyện các môn tiếng nổ cho chiến sĩ mới ngay tại thao trường, bãi tập nơi sẽ bố trí kiểm tra để bộ đội làm quen. Tổ chức cho chiến sĩ mới xem các băng hình video, tranh ảnh bổ trợ có ghi lại các hình ảnh kiểm tra bản đạn thật, ném lựu đạn và đánh thuốc nổ của các khóa huấn luyện trước để chiến sĩ mới làm quen với tiếng nổ, hình dung được toàn bộ quy trình tổ chức thực hành kiểm tra. Đồng thời, tổ chức tốt việc kiểm tra thử rút kinh nghiệm các môn tiếng nổ; nếu có điều kiện tổ chức cho toàn thể chiến sĩ mới tham quan, rút kinh nghiệm. Trong huấn luyện, chú ý huấn luyện xử trí tình huống có thể xảy ra trong thực hành kiểm tra các môn tiếng nổ (hỏng hóc vũ khí, đạn không nổ, nụ xòe không

phát lửa...) để bộ đội biết cách xử trí khi gặp phải. Khi tiến hành kiểm tra các môn tiếng nổ có thể tổ chức cho đơn vị kiểm tra sau tham quan đơn vị kiểm tra trước và kịp thời tổ chức rút kinh nghiệm với toàn thể chiến sĩ mới của đơn vị.

Bốn là, giáo viên huấn luyện, cán bộ đơn vị, chỉ huy thao trường và người dẫn bắn, dẫn ném lựu đạn, dẫn đánh thuốc nổ khi kiểm tra phải có phương pháp phù hợp, khoa học.

Đây là những người có tác động trực tiếp và ảnh hưởng tới tâm lý bộ đội. Trong huấn luyện 3 môn tiếng nổ đối với chiến sĩ mới, phương pháp của giáo viên phải phù hợp, tránh gây căng thẳng và làm họ mất tự tin, phải tạo cho bộ đội tâm trạng an tâm, thoải mái, tự tin thực hiện động tác. Khi thực hành kiểm tra, chỉ huy đơn vị tiếp tục làm tốt việc quán triệt, giáo dục nhiệm vụ, xây dựng quyết tâm, song cũng cần tránh gây ra tâm lý căng thẳng lo lắng về thành tích đối với bộ đội; điều quan trọng nhất là động viên bộ đội tin tưởng vào khả năng động tác yếu lĩnh, tin vào kết quả đã huấn luyện của mình. Chỉ huy thao trường kiểm tra, bộ phận dẫn bắn, dẫn ném, dẫn đánh thuốc nổ phải có tác phong lời nói chuẩn mực, những cử chỉ, hành vi, lời nói cứng nhắc, thô bạo sẽ gây hoang mang, ức chế đối với bộ đội, sẽ làm cho họ lúng túng, căng thẳng thêm về mặt tâm lý.

Năm là, làm tốt công tác bảo đảm cho huấn luyện và kiểm tra.

Các yếu tố vật chất - kỹ thuật, vũ khí, súng đạn, mô hình học cụ, thao trường, bãi tập... cho huấn luyện và kiểm tra các môn tiếng nổ được bảo đảm đầy đủ, chu đáo sẽ góp phần tạo nên ở chiến sĩ mới tâm lý thoải mái, tự tin vì được bảo đảm an toàn. Công tác bảo đảm phải toàn diện, trong đó đặc biệt chú ý đến đảm bảo yếu tố kỹ thuật của súng, đạn, lựu đạn, thuốc nổ và bảo đảm an toàn trên thao trường. Súng đạn, lựu đạn, thuốc nổ phải được lựa chọn chất lượng tốt và được hiệu chỉnh kỹ thuật đầy đủ; hào cơ động, ụ chắn, khối chắn cự ly giữa các tuyến bắn, ném lựu đạn, đánh thuốc nổ... phải đúng quy định; thao trường phải được kiểm tra, bảo đảm an toàn mới tiến hành huấn luyện và kiểm tra.

Sáu là, làm tốt công tác động viên, tuyên truyền cổ động thao trường.

Khi huấn luyện và kiểm tra các môn tiếng nổ phải tiếp tục quán triệt, giáo dục nhiệm vụ; tổ chức tuyên truyền cổ động thao trường bằng nhiều hình thức: cờ, băng rôn khẩu hiệu, loa đài, tranh ảnh, lời nói để động viên bộ đội. Có thể tổ chức cho cấp trên biểu dương, tặng hoa, chụp ảnh lưu niệm tại thao trường và thưởng phép đặc biệt cho những chiến sĩ mới đạt thành tích cao trong kiểm tra các môn tiếng nổ. Công tác động viên, tuyên truyền cổ động thao trường phải được làm thường xuyên, kịp thời, khen chê đúng mức, tránh hình thức, rườm rà ảnh hưởng đến tổ chức, điều hành huấn luyện và kiểm tra, gây thêm tâm lý căng thẳng cho bộ đội. Công tác này có vai trò rất quan trọng trong việc xây dựng quyết tâm, tạo tâm lý hào hứng phấn khởi cho chiến sĩ mới.